

USTAWA

z dnia 1 marca 1996 r.

o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej — Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw.

Art. 1. W Kodeksie postępowania cywilnego wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 skreśla się § 2 i oznaczenie § 1;
- 2) w art. 5 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 3) w art. 17 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4) o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa piętnaście tysięcy złotych, oprócz spraw o alimenty, o naruszenie posiadania i o zniesienie wspólności majątkowej między małżonkami,”;

4) art. 47 otrzymuje brzmienie:

„Art. 47. § 1. W pierwszej instancji sąd w składzie jednego sędziego jako przewodniczącego i dwóch ławników rozpoznaje sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych oraz sprawy ze stosunków rodzinnych, z wyjątkiem spraw o alimenty.

- § 2. Postanowienia poza rozprawą oraz zarządzenia wydaje przewodniczący.
- § 3. Sprawy inne niż określone w § 1 sąd w pierwszej instancji rozpoznaje w składzie jednego sędziego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.
- § 4. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną

zawiłość lub precedensowy charakter sprawy.”;

5) w art. 48 w § 3 skreśla się wyrazy „lub zaskarżonego w trybie rewizji nadzwyczajnej” oraz wyrazy „lub tej rewizji”;

6) art. 53 otrzymuje brzmienie:

„Art. 53. Zgłaszającego w złej wierze wniosek o wyłączenie sędziego sąd, oddalając wniosek, skazuje na grzywnę do wysokości pięciuset złotych.”;

7) w art. 87:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Pełnomocnikiem może być adwokat lub radca prawny, a ponadto współuczestnik sporu, jak również rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.”,

b) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pełnomocnikiem osoby prawnej lub podmiotu gospodarczego, w tym nie posiadającego osobowości prawnej, może być również pracownik tej jednostki albo jej organu nadrzędnego. Rada Ministrów może ustalić odrębne zasady ustanawiania pełnomocników przez państwowe osoby prawne lub państwowe jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej. Osoba prawna prowadząca, na podstawie odrębnych przepisów, obsługę prawną podmiotu gospodarczego może

- udzielić pełnomocnictwa procesowego w jego imieniu adwokatowi lub radcy prawnemu, jeżeli została do tego upoważniona przez ten podmiot.”;
- 8) w art. 91 w pkt 1 skreśla się wyrazy „, podania o złożenie rewizji nadzwyczajnej”;
- 9) w art. 94 w § 2 w zdaniu pierwszym po wyrazie „Adwokat” dodaje się wyrazy „lub radca prawny”;
- 10) w art. 95 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 11) w art. 98 w § 2 po wyrazie „adwokatem” dodaje się wyrazy „lub radcą prawnym”;
- 12) w art. 108 w § 2 wyraz „rewizyjny” zastępuje się wyrazami „drugiej instancji”;
- 13) w art. 109 w zdaniu drugim po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 14) w art. 114 w § 2 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 15) w art. 115 wyraz „rewizyjnym” zastępuje się wyrazami „apelacyjnym lub kasacyjnym” oraz skreśla się wyraz „rewizyjny”;
- 16) w art. 117:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części ma prawo zgłosić wniosek o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego. Przepisy art. 114 i 115 stosuje się odpowiednio. Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. O wyznaczenie adwokata lub radcy prawnego sąd zwraca się do właściwej rady adwokackiej lub okręgowej izby radców prawnych. Jeżeli adwokat lub radca prawny ustanowiony w ten sposób ma podjąć czynności poza siedzibą sądu orzekającego, właściwa rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych na wniosek ustanowionego adwokata lub radcy prawnego wyznaczy w razie potrzeby adwokata lub radcę prawnego z innej miejscowości.”,
- b) w § 2 w zdaniu pierwszym i drugim po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 17) w art. 118 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 18) art. 119 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 119. § 1. Zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata lub radcy prawnego wygasa ze śmiercią strony, która je uzyskała. Jednakże na zasadzie tego ustanowienia adwokat lub radca prawny strony podejmuje czynności procesowe nie cierpiące zwłoki.
- § 2. Adwokat lub radca prawny może z ważnych przyczyn wnosić o zwolnienie go od obowiązku zastępowania strony w procesie. Rada adwokacka lub okręgowa izba radców prawnych, zwaśniając adwokata lub radcę prawnego, wyznaczy jednocześnie innego adwokata lub radcę prawnego.”;
- 19) w art. 120:
- a) w § 1 w zdaniu pierwszym i drugim po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”,
- b) w § 2 po dwukrotnie użytym wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”,
- c) w § 3 po dwukrotnie użytym wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 20) w art. 121 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 21) w art. 122:
- a) w § 1 w zdaniu pierwszym po wyrazie „Adwokat” dodaje się wyrazy „lub radca prawny”,
- b) w § 2 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 22) w art. 123 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 23) w art. 124 w zdaniu pierwszym po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 24) w art. 132 w § 1 po wyrazie „adwokaci” dodaje się wyrazy „i radcy prawni”;
- 25) w art. 133:
- a) po § 2 dodaje się § 2a i 2b w brzmieniu:
- „§ 2a. Pisma procesowe dla podmiotów gospodarczych, wpisanych do rejestru sądowego na podstawie odrębnych przepisów, doręcza się na adres podany w rejestrze, chyba że strona wskazała inny adres dla doręczeń.
- § 2b. W razie niemożności doręczenia w sposób określony w paragrafie poprzedzającym stosuje się odpowiednio art. 136 § 2.”,
- b) w § 3 wyrazy „paragrafie poprzedzającym” zastępuje się wyrazami „§ 2”;
- 26) w art. 136 w § 3 skreśla się wyrazy „albo rewizji nadzwyczajnej”;
- 27) w art. 139:
- a) § 3 otrzymuje brzmienie:
- „§ 3. Pisma dla osób prawnych i organizacji podlegających wpisowi do rejestru na podstawie odrębnych przepisów — w razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających z uwagi na nieujawnienie w rejestrze zmiany adresu — pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany.”,
- b) po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:
- „§ 4. Sąd rejestrowy przy ogłoszeniu lub doręczeniu postanowienia o pierwszym wpisie poucza wnioskodawcę o skutkach zanie-

- dbania ujawnienia w rejestrze zmian określonych w § 3.”;
- 28) w art. 163 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Jeżeli kodeks przewiduje grzywnę bez określenia jej wysokości, grzywnę wymierza się w kwocie do jednego tysiąca złotych.”;
- 29) w art. 188 w § 1 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 30) w art. 194 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Osoba wezwana do udziału w sprawie na wniosek pozwanego może domagać się zwrotu kosztów wyłącznie od pozwanego, jeżeli okaże się, że wniosek był bezzasadny.”;
- 31) w art. 203 § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Sąd może uznać za niedopuszczalne cofnięcie pozwu, zrzeczenie się lub ograniczenie roszczenia tylko wtedy, gdy okoliczności sprawy wskazują, że wymienione czynności są sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa.”;
- 32) w art. 207 w § 1 skreśla się wyrazy „, a jeżeli jest nim jednostka gospodarki uspołecznionej, ma obowiązek”;
- 33) w art. 208 w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) zażądać na rozprawę od państwowej jednostki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego znajdujących się u nich dowodów, jeżeli strona sama dowodów tych otrzymać nie może;”
- 34) art. 213 otrzymuje brzmienie:
„Art. 213. § 1. Fakty powszechnie znane sąd bierze pod uwagę nawet bez powołania się na nie przez strony.
§ 2. Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa.”;
- 35) art. 232 otrzymuje brzmienie:
„Art. 232. Strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę.”;
- 36) w art. 316 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok, biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy; w szczególności zasądzeniu roszczenia nie stoi na przeszkodzie okoliczność, że stało się ono wymagalne w toku sprawy.”;
- 37) w art. 327:
a) w § 1 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”,
b) w § 2 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 38) w art. 342 w § 2 wyraz „rewizję” zastępuje się wyrazem „apelację”;
- 39) w art. 347 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Przepis art. 332 § 2 stosuje się odpowiednio.”;
- 40) w art. 350 w § 3 wyraz „rewizyjnym” zastępuje się wyrazami „drugiej instancji”;
- 41) w art. 357 w § 2 w zdaniu po średniku po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 42) w art. 363 w § 2 i 3 wyraz „rewizyjny” zastępuje się wyrazami „drugiej instancji”;
- 43) w art. 364 wyraz „rewizyjnym” zastępuje się wyrazami „drugiej instancji”;
- 44) rozdział 1 działu V tytułu VI księgi pierwszej części pierwszej otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 1

Apelacja

Art. 367. § 1. Od wyroku sądu pierwszej instancji przysługuje apelacja do sądu drugiej instancji.

§ 2. Apelację od wyroku sądu rejonowego rozpoznaje sąd wojewódzki, a od wyroku sądu wojewódzkiego jako pierwszej instancji — sąd apelacyjny.

§ 3. Rozpoznanie sprawy następuje w składzie trzech sędziów zawodowych. Postanowienia dotyczące postępowania dowodowego na posiedzeniu niejawnym wydaje sąd w składzie jednego sędziego.

Art. 368. Apelacja powinna czynić zadość wymaganiom przepisanych dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonego wyroku, przytoczenie zarzutów i ich uzasadnienie oraz wnioski o uchylenie lub zmianę wyroku w całości lub w określonej części. W sprawach o roszczenie majątkowe należy podać również wartość przedmiotu zaskarżenia.

Art. 369. § 1. Apelację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok, w terminie dwutygodniowym od doręczenia stronie skarżącej wyroku z uzasadnieniem.

§ 2. Jeżeli strona nie zażądała uzasadnienia wyroku w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji, termin do wniesienia apelacji biegnie od dnia, w którym upłynął termin do żądania uzasadnienia.

Art. 370. Sąd pierwszej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym apelację wniesioną po upływie przepisanej terminu lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również apelację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie.

Art. 371. Po doręczeniu apelacji stronie przeciwnej sąd pierwszej instancji przedstawia nie-

- zwłocznie akta sprawy sądowi drugiej instancji.
- Art. 372. Strona przeciwna może w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia apelacji wnieść odpowiedź na apelację wprost do sądu drugiej instancji.
- Art. 373. Sąd drugiej instancji odrzuca na posiedzeniu niejawnym apelację, jeżeli ulegała ona odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji. Jeżeli dostrzeże braki, do których usunięcia strona nie była wezwana, zażąda ich usunięcia. W razie nieusunięcia braków w wyznaczonym terminie, apelacja ulega odrzuceniu.
- Art. 374. Sąd drugiej instancji może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, jeżeli zachodzi nieważność postępowania.
- Art. 375. Poza wypadkami wymienionymi w dwóch artykułach poprzedzających sąd drugiej instancji wyznacza rozprawę.
- Art. 376. Rozprawa przed sądem drugiej instancji odbywa się bez względu na niestawienie jednej lub obu stron. Wydany wyrok nie jest zaoczny.
- Art. 377. Po wywołaniu sprawy rozprawa rozpoczyna się od sprawozdania sędziego, który zwięźle przedstawia stan sprawy ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów i wniosków apelacyjnych.
- Art. 378. § 1. Sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach wniosków apelacji.
- § 2. Sąd drugiej instancji z urzędu uchyla jednak wyrok w całości lub w części, jeżeli postępowanie przed sądem pierwszej instancji jest dotknięte nieważnością albo jeżeli sąd ten nie rozpoznał istoty sprawy.
- § 3. Sąd drugiej instancji może z urzędu rozpoznać sprawę na rzecz współuczestników, którzy wyroku nie zaskarżyli, gdy będące przedmiotem zaskarżenia prawa i obowiązki są wspólne także dla tych współuczestników. Współuczestników takich należy wezwać na rozprawę; mogą oni także składać pisma przygotowawcze.
- Art. 379. Nieważność postępowania zachodzi:
- 1) jeżeli droga sądowa była niedopuszczalna,
 - 2) jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, organu powołanego do jej reprezentowania lub przedstawiciela ustawowego, albo gdy pełnomocnik strony nie był należycie umocowany,
 - 3) jeżeli o to samo roszczenie między tymi samymi stronami toczy się sprawa wcześniej wszczęta albo jeżeli sprawa taka została już prawomocnie osądzona,
 - 4) jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączonej z mocy ustawy,
 - 5) jeżeli strona została pozbawiona możliwości obrony swych praw,
 - 6) jeżeli sąd rejonowy orzekł w sprawie, w której sąd wojewódzki jest właściwy bez względu na wartość przedmiotu sporu.
- Art. 380. Sąd drugiej instancji, na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegały zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.
- Art. 381. Sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynikła później.
- Art. 382. Sąd drugiej instancji orzeka na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym.
- Art. 383. W postępowaniu apelacyjnym nie można rozszerzyć żądania pozwu ani występować z nowymi roszczeniami. Jednakże w razie zmiany okoliczności można żądać zamiast pierwotnego przedmiotu sporu jego wartości lub innego przedmiotu, a w sprawach o świadczenie powtarzające się można nadto rozszerzyć żądanie pozwu o świadczenia za dalsze okresy.
- Art. 384. Sąd nie może uchylić lub zmienić wyroku na niekorzyść strony wnoszącej apelację, chyba że strona przeciwna również wniosła apelację.
- Art. 385. Sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna.
- Art. 386. § 1. W razie uwzględnienia apelacji sąd drugiej instancji zmienia zaskarżony wyrok i orzeka co do istoty sprawy.
- § 2. W razie stwierdzenia nieważności postępowania sąd drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.
- § 3. Jeżeli pozew ulega odrzuceniu albo zachodzi podstawa do umorzenia postępowania, sąd drugiej instancji uchyla wyrok oraz odrzuca pozew lub umarza postępowanie.
- § 4. Poza wypadkami określonymi w § 2 i 3 sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania jedynie wówczas, gdy wydanie wyroku co do istoty sprawy wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości lub w znacznej części.
- § 5. W wypadku uchylecia wyroku i przekazania sprawy do ponownego roz-

poznania, sąd rozpoznaje ją w innym składzie.

- § 6. Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy nastąpiła zmiana stanu prawnego.

Art. 387. § 1. Sąd drugiej instancji uzasadnia z urzędu wyrok oraz postanowienie kończące postępowanie w sprawie.

- § 2. Sporządzenie uzasadnienia powinno nastąpić w terminie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia sentencji orzeczenia. Jeżeli ogłoszenia nie było, termin ten liczy się od dnia wydania orzeczenia.

- § 3. Orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się tej stronie, która w terminie tygodniowym od ogłoszenia sentencji zażądała doręczenia. Przepis art. 327 § 2 stosuje się odpowiednio. Jeżeli ogłoszenia nie było, orzeczenie z uzasadnieniem doręcza się stronom z urzędu w terminie tygodniowym od sporządzenia uzasadnienia.

Art. 388. § 1. Wyrok sądu drugiej instancji jest natychmiast wykonalny, jeżeli kodeks nie stanowi inaczej. Sąd drugiej instancji może jednak uzależnić jego wykonanie, a w razie oddalenia apelacji — wykonanie wyroku sądu pierwszej instancji od złożenia przez powoda stosownego zabezpieczenia, a nawet — gdyby wskutek wykonania wyroku mogła wyniknąć dla pozwanego niepowetowana szkoda — wstrzymać wykonanie wyroku aż do uprawomocnienia się.

- § 2. Zabezpieczenie może również polegać na wstrzymaniu wydania powodowi sum pieniężnych po ich wyegzekwowaniu od pozwanego lub na wstrzymaniu sprzedaży zajętego majątku ruchomego.

- § 3. Do czasu uprawomocnienia się wyroku wstrzymuje się z urzędu sprzedaż nieruchomości.

Art. 389. Po bezskutecznym upływie terminu do zaskarżenia wydanego wyroku sąd drugiej instancji zwraca akta sądowi pierwszej instancji.

Art. 390. § 1. Jeżeli przy rozpatrywaniu apelacji w sprawie, w której kasacja nie przysługuje, powstanie zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, sąd może przedstawić to zagadnienie do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu, odraczając rozpoznanie sprawy. Sąd Najwyższy władny jest przejąć sprawę do rozpoznania.

§ 2. Uchwała Sądu Najwyższego rozstrzygająca zagadnienie prawne wiąże w danej sprawie.

Art. 391. Jeżeli nie ma szczególnych przepisów o postępowaniu przed sądem drugiej instancji, do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji. Przepisy art. 194—196 i 198 nie mają zastosowania.”;

45) po rozdziale 1 działu V tytułu VI księgi pierwszej części pierwszej dodaje się rozdział 1¹ w brzmieniu:

„Rozdział 1¹

Kasacja

Art. 392. § 1. Kasacja do Sądu Najwyższego przysługuje stronie od wyroku lub postanowienia, wydanych przez sąd drugiej instancji i kończących postępowanie w sprawie.

- § 2. Prokurator może wnieść kasację tylko w sprawie, w której uczestniczył w postępowaniu apelacyjnym.

Art. 393. Kasacja nie przysługuje w sprawach:

- 1) o świadczenia, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięć tysięcy złotych, a w sprawach gospodarczych — niższa niż dziesięć tysięcy złotych; do oznaczenia wartości przedmiotu zaskarżenia stosuje się odpowiednio przepisy o wartości przedmiotu sporu,
- 2) o alimenty, gdy dotyczy wysokości świadczeń,
- 3) o czynsz najmu lub dzierżawy,
- 4) o naruszenie posiadania,
- 5) o jednorazowe świadczenie z zakresu ubezpieczeń społecznych, przewidziane w przepisach o świadczeniach z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, oraz o określenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne,
- 6) dotyczących świadectwa pracy i roszczeń z tym związanych oraz o zasądzenie świadczenia w naturze lub ekwiwalentu, wynikających z postanowień zbiorowych układów pracy.

Art. 393¹. Kasację można oprzeć na następujących podstawach:

- 1) naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie,
- 2) naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Art. 393². § 1. Kasacja powinna być wniesiona przez pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym.

- § 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy stroną jest adwokat, sędzia, prokurator,

radca prawny lub notariusz oraz profesor lub doktor habilitowany nauk prawnych polskich szkół wyższych.

Art. 393³. Kasacja powinna czynić zadość wymaganom przepisany dla pisma procesowego oraz zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie lub zmianę wyroku w całości lub w części, a w sprawach o roszczenia majątkowe — także wartość przedmiotu zaskarżenia.

Art. 393⁴. Kasację wnosi się do sądu, który wydał zaskarżony wyrok lub postanowienie, w terminie miesięcznym od dnia doręczenia orzeczenia stronie skarżącej.

Art. 393⁵. Sąd drugiej instancji odrzuci na posiedzeniu niejawnym kasację wniesioną po upływie terminu lub z innych przyczyn niedopuszczalną, jak również kasację, której braków strona nie uzupełniła w wyznaczonym terminie.

Art. 393⁶. Strona przeciwna może wnieść do sądu drugiej instancji odpowiedź na kasację w terminie dwutygodniowym od doręczenia jej kasacji. Po upływie terminu na wniesienie odpowiedzi lub po zarządzeniu doręczenia odpowiedzi skarżącej, sąd drugiej instancji niezwłocznie przedstawi kasację i odpowiedź wraz z aktami sprawy Sądowi Najwyższemu.

Art. 393⁷. Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawy w składzie trzech sędziów.

Art. 393⁸. § 1. Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym odrzuci kasację, jeżeli ulegała ona odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwróci ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków.

§ 2. Sąd Najwyższy na posiedzeniu niejawnym może rozpoznać kasację od postanowienia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w tej sprawie. Nie dotyczy to postanowień rozstrzygających co do istoty sprawy, wydanych w postępowaniach nieprocesowych.

§ 3. Sąd Najwyższy może również na posiedzeniu niejawnym rozpoznać kasację, jeżeli jest ona oparta wyłącznie na podstawie art. 393¹ pkt 2, a strona, która wniosła kasację, zrzekła się rozprawy, zaś strona przeciwna, w terminie dwóch tygodni od doręczenia jej kasacji, nie zażądała przeprowadzenia rozprawy.

Art. 393⁹. § 1. Poza wypadkami wymienionymi w artykule poprzedzającym wyznacza się rozprawę.

§ 2. Sędzia sprawozdawca przedstawia na rozprawie zwięźle stan sprawy, ze szczególnym uwzględnieniem podstaw i wniosków kasacyjnych.

Art. 393¹⁰. Z wyjątkiem wypadków określonych w art. 173—175, postępowanie przed Sądem Najwyższym ulega zawieszeniu jedynie na zgodny wniosek stron.

Art. 393¹¹. Sąd Najwyższy rozpoznaje sprawę w granicach kasacji, bierze jednak z urzędu pod rozwagę nieważność postępowania. Strony mogą przytaczać nowe uzasadnienie podstaw kasacyjnych.

Art. 393¹². Sąd Najwyższy oddala kasację, jeżeli nie ma usprawiedliwionych podstaw albo jeżeli zaskarżony wyrok mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu.

Art. 393¹³. § 1. Sąd Najwyższy w razie uwzględnienia kasacji uchyla zaskarżony wyrok w całości lub w części i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi, który wydał wyrok, lub innemu sądowi równorzędnemu; Sąd Najwyższy może uchylić także w całości lub w części wyrok sądu pierwszej instancji i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania sądowi temu samemu lub równorzędnemu.

§ 2. W razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, sąd rozpoznaje ją w innym składzie.

Art. 393¹⁴. § 1. Jeżeli przy rozpoznawaniu kasacji wyłoni się zagadnienie prawne budzące poważne wątpliwości, Sąd Najwyższy może odroczyć wydanie orzeczenia i przekazać to zagadnienie do rozstrzygnięcia powiększonemu składowi tego sądu.

§ 2. Uchwała powiększonego składu Sądu Najwyższego jest w danej sprawie wiążąca.

§ 3. Pełnomocnicy mają prawo wziąć udział w posiedzeniu.

§ 4. Sąd Najwyższy w powiększonym składzie może przejąć sprawę do swego rozpoznania.

Art. 393¹⁵. Jeżeli Sąd Najwyższy uzna, że nie ma naruszeń istotnych przepisów postępowania, a zachodzi jedynie naruszenie prawa materialnego, może orzec co do istoty sprawy; w tym wypadku jest związany stanem faktycznym stanowiącym podstawę wydania zaskarżonego wyroku.

Art. 393¹⁶. Jeżeli pozew uległ odrzuceniu, Sąd Najwyższy uchyla wydane w sprawie wyroki i odrzuca pozew.

Art. 393¹⁷. Sąd, któremu sprawa została przekazana, związany jest wykładnią prawa dokonaną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy. Nie można oprzeć kasacji od wyroku wydanego po ponownym rozpoznaniu sprawy na podstawach sprzecznych z wykładnią prawa ustaloną w tej sprawie przez Sąd Najwyższy.

- Art. 393¹⁸. Zażalenie do Sądu Najwyższego przysługuje tylko na postanowienie sądu drugiej instancji odrzucające kasację.
- Art. 393¹⁹. Jeżeli nie ma szczególnych przepisów o postępowaniu przed Sądem Najwyższym, do postępowania tego stosuje się odpowiednio przepisy o apelacji, z tym że termin na sporządzenie uzasadnienia orzeczenia przez Sąd Najwyższy wynosi cztery tygodnie.
- Art. 393²⁰. Minister Sprawiedliwości, na wniosek Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, określa, w drodze rozporządzenia, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości, rodzaje spraw należących do właściwości rzeczowej sądów rejonowych, które w oznaczonym czasie będą rozpoznawane w trybie kasacji przez sądy apelacyjne. Do rozpoznawania kasacji w tych sprawach mają zastosowanie odpowiednio przepisy o postępowaniu przed Sądem Najwyższym.”;
- 46) w art. 394 w § 1:
- w zdaniu wstępnym wyraz „rewizyjnego” zastępuje się wyrazami „drugiej instancji”,
 - w pkt 2 wyraz „jego” zastępuje się wyrazami „radcy prawnego lub ich”,
 - po pkt 4 dodaje się pkt 4¹ w brzmieniu:
„4¹) wstrzymanie wykonania prawomocnego orzeczenia do czasu rozstrzygnięcia skargi o wznowienie postępowania;”
- 47) w art. 395 użyty w różnych przypadkach wyraz „rewizyjny” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „drugiej instancji”;
- 48) art. 397 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 397. § 1. Sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenie na posiedzeniu niejawnym.
- § 2. Do postępowania toczącego się na skutek zażalenia stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu apelacyjnym.”;
- 49) w art. 401:
- pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) jeżeli w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona albo jeżeli orzekł sędzia wyłączony z mocy ustawy, a strona przed uprawnieniem się wyroku nie mogła domagać się wyłączenia;”;
 - w pkt 2 część zdania przed średnikiem otrzymuje brzmienie:
„jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania”;
- 50) skreśla się art. 402;
- 51) w art. 403:
- § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.”;
- b) po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku dotyczącego tego samego stosunku prawnego; w tym wypadku przedmiotem rozpoznania przez sąd jest nie tylko zaskarżony wyrok, lecz są również z urzędu inne prawomocne wyroki dotyczące tego samego stosunku prawnego.”;
- 52) art. 405 otrzymuje brzmienie:
„Art. 405. Do wznowienia postępowania z przyczyn nieważności właściwy jest sąd, który wydał zaskarżony wyrok, a jeżeli zaskarżono wyroki sądów różnych instancji, właściwy jest sąd instancji wyższej. Do wznowienia postępowania na innej podstawie właściwy jest sąd, który ostatecznie orzekł co do istoty sprawy.”;
- 53) w art. 407 wyraz „miesięcznym” zastępuje się wyrazem „trzymiesięcznym”;
- 54) w art. 412:
- § 3 otrzymuje brzmienie:
„§ 3. W wypadku, o którym mowa w art. 403 § 3, sąd bądź uchyla jeden z wyroków dotyczących tego samego stosunku prawnego, utrzymując w mocy inny prawomocny wyrok, bądź uchyla wszystkie prawomocne wyroki dotyczące tego samego stosunku prawnego i orzeka co do istoty sprawy albo przekazuje sprawę właściwemu sądowi pierwszej instancji do rozpoznania i rozstrzygnięcia o tym stosunku prawnym.”;
- b) po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:
„§ 4. Jeżeli do rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania właściwy jest Sąd Najwyższy, sąd ten orzeka tylko o dopuszczalności wznowienia, a rozpoznanie sprawy przekazuje sądowi drugiej instancji.”;
- 55) skreśla się dział VII „Rewizja nadzwyczajna” tytułu VI księgi pierwszej części pierwszej;
- 56) po art. 434 dodaje się art. 434¹ w brzmieniu:
„Art. 434¹. Wyrok sądu drugiej instancji nie jest natychmiast wykonalny.”;
- 57) w art. 465 w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Kasację może wnieść jedynie adwokat, a także radca prawny związku zawodowego lub organizacji zrzeszającej emerytów lub rencistów.”;
- 58) w art. 466 po wyrazie „adwokata” dodaje się wyrazy „lub radcy prawnego”;
- 59) po art. 475 dodaje się art. 475¹ w brzmieniu:
„Art. 475¹. Przepisów art. 466, 467, 468, 470 i 471 nie stosuje się do kasacji i do postępowania przed Sądem Najwyższym, wywołanego jej wniesieniem.”;

- 60) skreśla się art. 477³—477⁵;
- 61) art. 477⁶ otrzymuje brzmienie:
„Art. 477⁶. § 1. Wyrok sądu pierwszej instancji zasądający świadczenia na rzecz pracownika lub członków jego rodziny, w stosunku do którego sąd drugiej instancji oddalił apelację zakładu pracy, podlega natychmiastowemu wykonaniu także w części, w której sąd nie nadał mu rygoru natychmiastowej wykonalności na podstawie art. 477².
§ 2. Przepis § 1 stosuje się również do wyroków sądu drugiej instancji zasądających świadczenia na rzecz pracownika lub członków jego rodziny.
§ 3. Sąd drugiej instancji nadaje z urzędu wyrokowi, o którym mowa w § 1 i 2, klauzulę wykonalności w dniu ogłoszenia wyroku i wyrok zaopatrzonej klauzulą wydaje uprawnionemu.”;
- 62) w art. 477⁷ skreśla się w powołaniu wyrazy „i 477³—477⁵”;
- 63) art. 477⁸ otrzymuje brzmienie:
„Art. 477⁸. Sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji organów rentowych, należą do właściwości sądów wojewódzkich.”;
- 64) w art. 477^{14a} wyraz „rewizyjny” zastępuje się wyrazem „drugiej instancji”;
- 65) skreśla się art. 477¹⁵;
- 66) w art. 479³ w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza piętnastu tysięcy złotych,”;
- 67) skreśla się art. 479⁵;
- 68) w art. 479⁹ w § 2 wyraz „rewizji” zastępuje się wyrazami „apelacji, kasacji”;
- 69) w art. 479¹³ § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Sąd uzna ugodę zawartą przez strony za niedopuszczalną tylko wtedy, gdy jej treść jest niezgodna z prawem lub sprzeczna z zasadami współżycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa, a także wtedy, gdy wymaga tego ochrona środowiska lub ochrona produkcji należytej jakości.”;
- 70) w art. 479¹⁴ § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W sprawach, w których sąd nie wydał nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym lub upominawczym, pozwany jest obowiązany do wniesienia odpowiedzi na pozew w terminie dwutygodniowym od otrzymania pozwu.”;
- 71) skreśla się art. 479¹⁵;
- 72) skreśla się art. 479²⁰ i 479²¹;
- 73) w art. 479²⁴:
a) dotychczasowa treść otrzymuje oznaczenie § 1,
b) dodaje się § 2 w brzmieniu:
„§ 2. Dopuszczalne jest dołączenie odpisów dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza, adwokata lub radcę prawnego, z wyjątkiem weksli i czeków.”;
- 74) skreśla się art. 479²⁶ i 479²⁷;
- 75) art. 479³⁵ otrzymuje brzmienie:
„Art. 479³⁵. § 1. Do wyroku sądu antymonopolowego przepisy art. 387 i 388 stosuje się odpowiednio.
§ 2. Od wyroku sądu antymonopolowego przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego.”;
- 76) art. 485 otrzymuje brzmienie:
„Art. 485. § 1. Jeżeli powód dochodzi wierzytelności pieniężnej albo świadczenia innych rzeczy zamiennych, a sąd uzna, że okoliczności uzasadniające dochodzenie roszczenia są udowodnione w całości dołączonymi do pozwu dokumentami urzędowymi lub prywatnymi, wydaje przeciwko pozwanemu nakaz zapłaty.
§ 2. W razie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty postępowanie toczy się w trybie zwykłym, z tym że sąd przekazuje sprawę sądowi wojewódzkiemu, jeżeli jest on właściwy rzeczowo.”;
- 77) art. 486 otrzymuje brzmienie:
„Art. 486. § 1. Sąd wydaje również nakaz zapłaty przeciwko zobowiązanemu z weksla lub czeku należycie wypełnionego, których prawdziwość i treść nie nasuwa wątpliwości. W razie przejścia na powoda praw z weksla lub z czeku, do wydania nakazu niezbędne jest przedstawienie dokumentów potrzebnych do uzasadnienia roszczenia, o ile przejście tych praw na powoda nie wynika bezpośrednio z weksla lub z czeku.
§ 2. Art. 485 § 2 stosuje się.”;
- 78) skreśla się art. 489 i art. 490;
- 79) w art. 493:
a) w § 1 skreśla się zdanie ostatnie oraz oznaczenie § 1,
b) skreśla się § 2;
- 80) art. 498 otrzymuje brzmienie:
„Art. 498. § 1. W sprawach, w których powód dochodzi od swego dłużnika zapłaty sumy pieniężnej do wysokości pięciu tysięcy złotych, sąd, na wniosek powoda, może wydać nakaz zapłaty.
§ 2. W razie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty postępowanie toczy się w trybie zwykłym.”;
- 81) skreśla się art. 500 i 501;

82) art. 509 otrzymuje brzmienie:

„Art. 509. W sprawach podlegających rozpoznaniu według przepisów o postępowaniu nieprocesowym orzeka jeden sędzia bez udziału ławników, z wyjątkiem spraw o:

- 1) pozbawienie lub ograniczenie władzy rodzicielskiej,
- 2) udzielenie zezwolenia rodzicom i opiekunom na rozporządzenie majątkiem dziecka,
- 3) przysposobienie,
- 4) rozstrzygnięcie sporu między radą pracowniczą przedsiębiorstwa a dyrektorem przedsiębiorstwa albo między tymi organami a organem założycielskim lub sprawującym nadzór nad przedsiębiorstwem.”;

83) w art. 518 wyraz „rewizja” zastępuje się wyrazem „apelacja”;

84) po art. 519 dodaje się art. 519¹ w brzmieniu:

„Art. 519¹. § 1. Od postanowienia sądu drugiej instancji orzekającego co do istoty sprawy nie przysługuje kasacja, jeżeli przepisy księgi drugiej części pierwszej przewidują możliwość zmiany lub uchylecia prawomocnego postanowienia.

§ 2. Kasacja nie przysługuje również w sprawach:

- 1) dotyczących zarządu związanego ze współwłasnością lub użytkowaniem,
- 2) wymienionych w art. 691¹,
- 3) dotyczących złożenia przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego.

§ 3. W postępowaniu rejestrowym kasacja przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia z rejestru podmiotu podlegającego rejestracji.”;

85) w art. 545 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Kto zgłosił wniosek o ubezwłasnowolnienie w złej wierze lub lekkomyślnie, podlega karze grzywny do jednego tysiąca złotych.”;

86) w art. 618 w § 2 wyraz „rewizyjny” zastępuje się wyrazami „drugiej instancji”;

87) w art. 719 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli właściwy byłby sąd drugiej instancji lub Sąd Najwyższy, sąd ten przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji, chyba że chodzi o odtworzenie tylko akt sądu drugiej instancji lub akt Sądu Najwyższego.”;

88) w art. 732:

a) dotychczasową treść oznacza się jako § 1,

b) dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Wniosek o zabezpieczenie sąd rozpoznaje bezzwłocznie, nie później jednak niż w ter-

minie tygodnia od jego złożenia. Jeżeli ustawa przewiduje rozpoznanie wniosku na rozprawie, należy go rozpoznać nie później niż w ciągu miesiąca.”;

89) w art. 753 w § 2 po wyrazie „żywiciela” dodaje się wyrazy „i do roszczeń o wynagrodzenie, wynikających ze stosunku pracy”;

90) w art. 762 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Za nieuzasadnioną odmowę udzielenia komornikowi wyjaśnień lub informacji przewidzianych w artykule poprzedzającym albo za udzielanie informacji lub wyjaśnień świadomie fałszywych osoba odpowiedzialna może być na wniosek wierzyciela lub z urzędu ukarana przez komornika grzywną do pięciuset złotych.”;

91) w art. 764 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W wypadku niezastosowania się do tego drugiego wezwania, komornik może ukarać taką osobę grzywną w wysokości do dwustu złotych.”;

92) po art. 775 dodaje się art. 775¹ w brzmieniu:

„Art. 775¹. § 1. Na postanowienie sądu drugiej instancji, wydane po rozpoznaniu zażalenia, kasacja nie przysługuje.

§ 2. Przepis § 1 nie ma zastosowania do postanowienia sądu drugiej instancji w przedmiocie przybiccia i przysądzenia własności nieruchomości nabytej w drodze licytacji oraz w przedmiocie planu podziału między wierzycieli sumy uzyskanej z egzekucji.”;

93) w art. 781 w § 1 w zdaniu drugim wyraz „rewizyjny” zastępuje się wyrazami „drugiej instancji”;

94) skreśla się art. 866;

95) art. 867 otrzymuje brzmienie:

„Art. 867. § 1. Zajęte ruchomości nie wymienione w art. 865 lub nie sprzedane w trybie przewidzianym w tym przepisie komornik sprzedaje w drodze licytacji publicznej.

§ 2. Cena wywołania w pierwszym terminie licytacji publicznej wynosi trzy czwarte wartości szacunkowej. Jeżeli licytacja w pierwszym terminie nie dojdzie do skutku, zajęte ruchomości mogą być sprzedane w drugim terminie licytacyjnym. Cena wywołania w drugim terminie licytacyjnym wynosi połowę wartości szacunkowej. Sprzedaż licytacyjna nie może nastąpić za cenę niższą od ceny wywołania.

§ 3. O terminie i miejscu licytacji komornik zawiadamia dłużnika najpóźniej na trzy dni przed dniem licytacji. W wypadkach określonych w art. 864 § 2 zawiadomienie to doręcza się dłużnikowi przed rozpoczęciem licytacji.

- § 4. Zajęte ruchomości nie wymienione w art. 865 lub nie sprzedane w trybie przewidzianym w tym przepisie komornik, na wniosek wierzyciela, przekazuje do sprzedaży komisowej przed sprzedażą w drodze licytacji publicznej.
- § 5. Dla sprzedaży komisowej zajętej ruchomości cenę sprzedażną ustala się w wysokości wartości szacunkowej. Jeżeli ruchomość nie zostanie po tej cenie sprzedana w ciągu miesiąca, komisant może obniżyć cenę sprzedażną o 25%. Z uzyskanej ceny sprzedażnej potrąca się prowizję komisową.”;
- 96) w art. 871 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Gdy jednak cena przewyższa pięćset złotych, obowiązek nabywcy ogranicza się do złożenia natychmiast jednej piątej ceny, nie mniej jednak niż pięćset złotych, przy czym reszta powinna być uiszczona do godziny dwunastej dnia następnego.”;
- 97) w art. 886 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Zakładowi pracy, który nie złożył w przepisany terminie oświadczenia przewidzianego w art. 882 albo zaniedbał przesłania zawiadomienia lub dokumentów zajęcia wynagrodzenia nowemu zakładowi pracy dłużnika stosownie do art. 884 § 2 i § 3, komornik wymierza grzywnę w wysokości do pięćset złotych.”;
- 98) skreśla się art. 894;
- 99) w art. 955 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Obwieszczenie o licytacji należy co najmniej na miesiąc przed jej terminem ogłosić publicznie w budynku sądowym i w lokalu organu gminy, a jeżeli nieruchomość oszacowana jest wyżej niż na pięćdziesiąt tysięcy złotych — także w dzienniku poczytnym w danej miejscowości.”;
- 100) w art. 977 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Podpisy na pełnomocnictwach udzielonych przez państwowe jednostki organizacyjne lub jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego oraz na pełnomocnictwach udzielonych adwokatom lub radcom prawnym nie wymagają poświadczenia.”;
- 101) w art. 978 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Postąpienie nie może wynosić mniej niż jeden procent ceny wywołania, z zaokrągleniem wwyż do pełnych złotych.”;
- 102) w art. 1031 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Sumy przypadające do wypłaty komornik wypłaca, jeżeli nie są niższe niż dwadzieścia złotych, chyba że wiarygodność nie przekracza tej kwoty.”;
- 103) w art. 1052 zdanie pierwsze i drugie otrzymują brzmienie:
„W jednym postanowieniu sąd może wymierzyć grzywnę nie wyższą niż jeden tysiąc złotych, chyba że trzykrotne wymierzenie grzywny okazało się nieskuteczne. Ogólna suma grzywien w tej samej sprawie nie może przewyższać stu tysięcy złotych.”;
- 104) w art. 1053 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Wymierzając grzywnę, sąd orzeknie jednocześnie — na wypadek nieściągnięcia — zamiarę grzywny na areszt, licząc jeden dzień aresztu od pięciu złotych do stu pięćdziesięciu złotych grzywny.”;
- 105) w art. 1069 w § 1 wyrazy „jednostce gospodarki uspołecznionej” zastępuje się wyrazami „współwłaścicielowi lub osobie trzeciej”;
- 106) w art. 1115 w § 1 wyrazy „art. 1112 § 2” zastępuje się wyrazami „art. 1112 § 1”;
- 107) w art. 1148 w § 3 wyraz „rewizja” zastępuje się wyrazem „apelacja”;
- 108) art. 1150 otrzymuje brzmienie:
„Art. 1150. § 1. Orzeczenia sądów zagranicznych w sprawach cywilnych należących w Polsce do drogi sądowej, nadające się do wykonania w drodze egzekucji, są tytułami egzekucyjnymi i będą w Polsce wykonalne, pod warunkiem wzajemności, jeżeli:
1) orzeczenie podlega wykonaniu w państwie, z którego pochodzi,
2) zachodzą warunki określone w art. 1146 § 1 pkt 1—6.
§ 2. Przepis paragrafu poprzedzającego stosuje się odpowiednio do orzeczeń sądów polubownych, wydanych za granicą.”;
- 109) art. 1152 otrzymuje brzmienie:
„Art. 1152. Uгода zawarta przed sądem zagranicznym stanowi — pod warunkiem wzajemności — tytuł egzekucyjny, jeżeli jest wykonalna w państwie jej zawarcia i nie jest sprzeczna z podstawowymi zasadami porządku prawnego w Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy artykułu poprzedzającego stosuje się odpowiednio.”
- Art. 2. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. — Prawo upadłościowe (Dz. U. z 1991 r. Nr 118, poz. 512, z 1994 r. Nr 1, poz. 1, z 1995 r. Nr 85, poz. 426 i z 1996 r. Nr 6, poz. 43) wprowadza się następujące zmiany:**
- 1) art. 17 otrzymuje brzmienie:
„Art. 17. § 1. Na postanowienie sądu pierwszej instancji o ogłoszeniu upadłości zażalenie służy tylko upadłemu, na postanowienie zaś oddalające wniosek o ogłoszenie upadłości — tylko wnioskodawcy.
§ 2. Jeżeli jednak wniosek o ogłoszenie upadłości dotyczy przedsiębiorstwa państwowego, zażalenie zarówno na

postanowienie o ogłoszeniu upadłości, jak i na postanowienie oddalające wnioski służy także organowi założycielskiemu i organowi reprezentującemu Skarb Państwa, choćby organ ten nie był wnioskodawcą.

§ 3. Na zasadach określonych w paragrafach poprzedzających na postanowienie sądu drugiej instancji służy kasacja.”;

2) w art. 31:

a) skreśla się § 2,

b) w § 3 wyraz „rewizji” zastępuje się wyrazem „zażalenia”;

3) w art. 78 po wyrazie „sądu” wyraz „nie” zastępuje się wyrazami „pierwszej instancji”;

4) w art. 114 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
„Na postanowienie sądu nie ma zażalenia.”;

5) w art. 122 w § 2 skreśla się zdanie drugie;

6) w art. 123 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Na postanowienie sądu nie ma zażalenia.”;

7) w art. 137 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Na postanowienie sądu nie ma zażalenia.”;

8) w art. 149 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. Na postanowienie sądu nie ma zażalenia.”;

9) art. 193 otrzymuje brzmienie:

„Art. 193. Na postanowienie sądu drugiej instancji, odmawiające zatwierdzenia układu, służy kasacja.”;

10) w art. 198:

a) w § 2 wyrazy „środka odwoławczego” zastępuje się wyrazem „zażalenia”,

b) w § 4 skreśla się zdanie drugie;

11) w art. 211 w § 1 skreśla się zdanie drugie.

Art. 3. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. — Prawo o postępowaniu układowym (Dz. U. Nr 93, poz. 836, z 1950 r. Nr 38, poz. 349, z 1990 r. Nr 55, poz. 320 i z 1996 r. Nr 6, poz. 43) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7 po wyrazach „Kodeksu postępowania cywilnego” skreśla się wyrazy „o postępowaniu nieprocesowym”;

2) w art. 13 w § 1 wyrazy „rejonowego — sądu gospodarczego nie” zastępuje się wyrazami „pierwszej instancji”;

3) w art. 21 w § 4 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Organom tym powinny być doręczane wszystkie postanowienia i zarządzenia.”;

4) w art. 24:

a) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Na postanowienie uwzględniające podanie o otwarcie postępowania układowego nie ma zażalenia. Na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające takie podanie oraz umarzające postępowanie służy kasacja.”;

b) po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Postanowienie uwzględniające podanie o otwarcie postępowania układowego dotyczące przedsiębiorstwa państwowego oraz postanowienie oddalające takie podanie, jak również umarzające postępowanie może być zaskarżone odpowiednio zażaleniem i kasacją przez organ założycielski lub organ reprezentujący Skarb Państwa.”;

5) w art. 31 w § 5 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Na postanowienie sądu nie ma zażalenia.”;

6) w art. 66 po wyrazie „sądu” dodaje się wyrazy „drugiej instancji”, a wyraz „rewizja” zastępuje się wyrazem „kasacja”.

Art. 4. W Kodeksie postępowania administracyjnego wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w § 1 skreśla się pkt 3;

2) w art. 88 w § 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Kto, będąc obowiązany do osobistego stawienia się (art. 51), mimo prawidłowego wezwania nie stawiał się bez uzasadnionej przyczyny jako świadek lub biegły albo bezzasadnie odmówił złożenia zeznania, wydania opinii, okazania przedmiotu oględzin albo udziału w innej czynności urzędowej, może być ukarany przez organ przeprowadzający dowód grzywną do 50 zł, a w razie ponownego niezastosowania się do wezwania — grzywną do 200 zł.”;

3) w art. 96 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Za niewłaściwe zachowanie się w czasie rozprawy strony, świadkowie, biegli i inne osoby uczestniczące w rozprawie mogą być, po uprzednim ostrzeżeniu, wydalone z miejsca rozprawy przez kierującego rozprawą oraz ukarane grzywną do 100 zł.”;

Art. 5. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. — Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 297, z 1985 r. Nr 20, poz. 86 i z 1990 r. Nr 55, poz. 318) skreśla się art. XII i XIII.

Art. 6. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 1991 r. Nr 36, poz. 161, z 1992 r. Nr 20, poz. 78, z 1993 r. Nr 28, poz. 127 i z 1995 r. Nr 85, poz. 426) skreśla się art. 88.

Art. 7. W ustawie z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 24, poz. 110, z 1982 r. Nr 31, poz. 215, z 1991 r. Nr 22, poz. 93, z 1994 r. Nr 79, poz. 362 oraz z 1996 r. Nr 34, poz. 146) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 16 w ust. 3 wyraz „Rewizja” zastępuje się wyrazami „Apelacja, kasacja”;

2) w art. 22:

a) w ust. 2 wyraz „rewizji” zastępuje się wyrazem „apelacji”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w wypadku odrzucenia kasacji z powodu nieuiszczenia należnej opłaty.”;

3) skreśla się art. 35;

4) w art. 38 w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Opłatę kancelaryjną za odpis orzeczenia z uzasadnieniem, doręczonego na skutek żądania zgłoszonego w terminie siedmiodniowym od ogłoszenia sentencji, pobiera się przy zgłoszeniu żądania sporządzenia lub doręczenia uzasadnienia.”;

5) skreśla się art. 39.

Art. 8. W ustawie z dnia 16 września 1982 r. — Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1995 r. Nr 54, poz. 288 i Nr 133, poz. 654 oraz z 1996 r. Nr 5, poz. 32 i Nr 24, poz. 110) w art. 10 w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nazwę spółdzielni, jej siedzibę i adres,”.

Art. 9. W ustawie z dnia 30 maja 1989 r. o izbach gospodarczych (Dz. U. Nr 35, poz. 195 i z 1992 r. Nr 75, poz. 368) w art. 10 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nazwę, siedzibę i adres izby gospodarczej oraz zakres terytorialny jej działalności,”.

Art. 10. Rewizje nadzwyczajne od orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz organów pozasądowych, przewidziane w ustawach szczególnych, rozpoznaje Sąd Najwyższy stosując odpowiednio przepisy o postępowaniu kasacyjnym. Termin do wniesienia rewizji nadzwyczajnej wynosi sześć miesięcy od dnia wydania prawomocnego orzeczenia.

Art. 11. 1. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy toczą się od tego dnia według przepisów tej ustawy, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

2. Do złożenia i rozpoznania rewizji od orzeczenia sądu pierwszej instancji, wydanego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Od orzeczenia sądu drugiej instancji oddalającego po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy rewizję lub orzekającego co do istoty sprawy przysługuje kasacja, z wyłączeniem spraw, w których według tej ustawy kasacja nie przysługuje.

4. W sprawie, w której orzeczenie sądu pierwszej instancji zostało uchylone przez sąd drugiej instancji

po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, postępowanie toczy się według przepisów tej ustawy.

5. W sprawie, w której została wniesiona rewizja nadzwyczajna przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, rozpoznanie tej rewizji następuje według dotychczasowych przepisów.

Art. 12. 1. W okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości — Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich może zaskarżyć, w drodze kasacji, prawomocne orzeczenie sądu pierwszej instancji lub sądu rewizyjnego, kończące postępowanie w sprawie, wydane przed tym dniem, na podstawach i w terminach, które były przewidziane dla rewizji nadzwyczajnej. Kasację od orzeczenia Sądu Najwyższego rozpoznaje Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów.

2. Podania o wniesienie rewizji nadzwyczajnych nie rozpatrzone do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają rozpatrzeniu na zasadach dotychczasowych, w wyniku czego Minister Sprawiedliwości — Prokurator Generalny może wnieść kasację z zastosowaniem przepisu ust. 1.

3. W okresie dwóch lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Minister Sprawiedliwości — Prokurator Generalny lub Rzecznik Praw Obywatelskich może zaskarżyć, w drodze kasacji, prawomocne orzeczenie sądu pierwszej instancji, a także orzeczenie sądu wojewódzkiego orzekającego w drugiej instancji lub sądu apelacyjnego, wydane po dniu wejścia w życie ustawy, jednakże tylko w ciągu sześciu miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

4. Przepis ust. 1 stosuje się również do orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych na skutek rewizji nadzwyczajnej — wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 13. Podmioty gospodarcze podlegające wpisowi do rejestru sądowego, w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, są obowiązane do uzupełnienia danych w rejestrze przez podanie aktualnego adresu.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1996 r., z tym że art. 1 pkt 6, 28, 85, 90, 91, 96, 97, 99 i 101—104, art. 4 pkt 2 i 3 oraz art. 13 wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*